

سرشناسه	: حسین زاده، علی،
عنوان و نام پدیدآور	: سبک زندگی: زمینه‌های پذیرش آداب/ علی حسین زاده.
مشخصات نشر	: قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، انتشارات، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۱-۸۷۸-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا.
یادداشت	: کتابنامه.
یادداشت	: نمایه.
موضوع	: مسلمانان -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی.
موضوع	: آداب و رسوم.
موضوع	: ایران -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی.
شناسه افزوده	: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، انتشارات.
رده‌بندی کنگره	: ح ۴۵ س ۲/۵۸ BP۲
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۷۲
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۳۶۲۲۲۷۸

سبک زندگی

زمنه های پذیرش آداب

www.ketab.ir

علی حسین زاده

عضو هیئت علمی دانشگاه کاشان

همکار علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

۱۳۹۳

شعاره ردیف ۱۱۰۴
شماره موضوعی علوم تربیتی - ۲۷
۱۳۹۳ - ۲۷

■ سبک زندگی: زمینه‌های پذیرش آداب

- مؤلف: علی حسین زاده
- ناشر: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
- چاپ: نگارش
- نوبت و تاریخ چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۳
- شمارگان: ۱۰۰۰
- قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی: قم، خیابان شهدا، کوی ممتاز، پلاک ۳۸
تلفن و نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۲۳۲۶

شعبه مؤسسه امام خمینی (ره): قم، بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)
تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۱۳۶۲۹

۴۱.....	الگوی رفتاری حضرت ابراهیم (ع)
۴۵.....	الگوی رفتاری حضرت موسی (ع)
۵۱.....	الگوی رفتاری حضرت عیسی (ع)
۵۳.....	الگوی رفتاری حضرت محمد (ص)
۶۰.....	سیره و گفتار معصومان (ع)
۶۴.....	سخن پایانی

فصل سوم: نقش عقل در پذیرش آداب

۶۸.....	مقدمه
۶۹.....	اهمیت عقل
۷۲.....	وصف عقل در روایات
۷۷.....	کارکردهای عقل
۷۷.....	مدارا در رفتار و معاشرت خیر
۸۰.....	رفتارهای متواضعانه
۸۱.....	ایمنی دیگران از شر
۸۳.....	احساس خوشبختی و آرامش
۸۴.....	سخن پایانی

فصل چهارم: نقش اعتقادات در پذیرش آداب

۸۶.....	مقدمه
۸۷.....	باور به حضور در محضر خداوند
۹۰.....	اعتقاد به جایگاه ویژه انسان
۹۳.....	اعتقاد به قرب الهی به عنوان کمال و خوشبختی انسان
۹۶.....	عبادت؛ طریق قرب
۹۷.....	اعتقاد به محوریت اعتدال در نظام هستی

۱۰۰	اعتقاد به رابطه ظاهر و باطن
۱۰۳	اعتقاد به محوریت وراثت و فرهنگ خانوادگی و تأثیر آن در رفتار
۱۰۹	اعتقاد به تقدس اوقات فراغت
۱۱۲	آداب برخاسته از اعتقاد به تقدس اوقات فراغت
۱۱۸	آسیب‌شناسی اوقات فراغت
۱۲۵	اعتقاد به حفظ حریم میان نامحرمان
۱۳۰	زمینه حریم‌شکنی
۱۳۱	اعتقاد به محوریت آخرت
۱۳۳	لوازم وابستگی به دنیا
۱۳۳	فقدان عقل
۱۳۵	فقدان آگاهی
۱۳۶	غفلت
۱۳۶	راه‌های نجات از وابستگی به دنیا
۱۳۶	یافتن آگاهی‌های ضروری
۱۳۷	مهار فکر
۱۳۸	دوری از غفلت
۱۴۰	تغییر موقعیت
۱۴۲	رو آوردن به عبادات
۱۴۳	توجه به محاسبه نفس
۱۴۴	سخن پایانی

فصل پنجم: نقش آموزش آداب در پذیرش آن

۱۴۸	مقدمه
۱۵۲	آموزش الهی در تحقق آداب
۱۵۴	ادب در برابر استاد

دانش و احساس مسئولیت	۱۵۷
کارکردهای التزام به آداب	۱۶۰
تبیین آثار	۱۶۱
حکمت رفتارهای مطلوب	۱۷۱
سخن پایانی	۱۸۳

فصل ششم: نقش معاشرت و هم‌نشینی در پذیرش آداب

مقدمه	۱۸۶
آداب معاشرت	۱۸۸
انواع معاشرت	۱۸۹
معاشرت‌های انسانی	۱۸۹
معاشرت‌های آیینی	۱۸۹
معاشرت‌های اجتماعی	۱۹۰
معاشرت‌های دوستانه	۱۹۱
معاشرت‌های خانوادگی	۱۹۳
هم‌نشینی	۱۹۳
کارکردهای هم‌نشینی	۲۰۵
عوامل اثرگذار بر پذیرش آداب	۲۱۱
جامعه‌پذیری	۲۱۱
حمایت اجتماعی	۲۱۸
احساس مشابهت در دیدگاه	۲۲۱
دل‌بستگی	۲۲۴
قواعد معاشرت	۲۲۶
مدارا با دیگران	۲۲۷
اهتمام به امور مردم	۲۲۸

۲۳۰	اصلاح میان مردم
۲۳۱	امر به معروف و نهی از منکر
۲۳۴	سخن پایانی
۲۴۲	منابع
۲۵۳	نمایه‌ها

مقدمه معاونت پژوهش

حقیقت اصیل ترین، جاودانه ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان و عالمان صادق چه جانها که در راه آن نیاخته، و جاهلان و باطل پرستان چه توطئه ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته اند. چه تلخ واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتنی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، رام دار کوشش های خالصانه و پایان ناپذیر حقیقت جویانی است که در عرصه نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه دنیا رسته اند، و در این میان نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به ویژه اسلام و پیامبر اکرم ﷺ و جانشینان برحق و گرامی او ﷺ، برجسته ترین است. دانشمندان نام آور شیعه رسالت خطیر و بی نظیر خویش را بهره گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت پرستان حقیقت گریز دانسته و در این راه دیده ها سوده و جانها فرسوده اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته سخت افزاری و نرم افزاری در عرصه های گوناگون برای سیطره بر جهان می کوشند، رسالت

حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت دشوارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌کوشند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی بازیابند. ولی در علوم پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرزوبوم آن‌قدر که شایسته نظام اسلامی است به بار ننشسته و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان ردپای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برجسته، از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب راهی طولانی و پرچالش در پیش است. ازاین‌رو، افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازمان‌دهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی^ع در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «مد ظله العالی» از آغاز تأسیس براساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده ازسوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی «دامت برکاته» به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های

بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، پژوهشی است در قلمرو مباحث تربیتی و روان‌شناختی که با تلاش پژوهشگر ارجمند حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر علی حسین‌زاده نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده ارائه سبک زندگی با توجه به بسترهای پذیرش آداب برای نسل جوان و خانواده‌هاست.

معاونت پژوهش از مولف محترم و آقایان حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سیداحمد رهنمایی و دکتر سیدحسین شرف‌الدین که با مطالعه و ارائه نظرهای سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر افزوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند منان خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)